

Таблиця 2. Бухоблік операцій зі зменшення корисності та реалізації об'єкта ОЗ

(грн.)

№ з/п	Зміст операції	Первинні документи	Бухгалтерський облік					
			за загальним Планом рахунків		за спрощеним Планом рахунків		Сума	
			Дт	Кт	Дт	Кт		
1	2	3	4	5	6	7	8	
1	Визнано втрати від зменшення корисності об'єкта ОЗ (станом на 31.12.18 р.)	Бухгалтерська довідка	972	131	96	13	90 000	
2	Переведено об'єкт ОЗ до групи вибуття: – сума зносу об'єкта	Акт (типова форма № ОЗ-1 або сільгоспоблік, форма № ОЗСГ-1)	13	105	13	10	130 000	
	– залишкова вартість		286	105	26	10	70 000	
3	Списано балансову вартість групи вибуття	Акт приймання-передачі	943	286	96	26	70 000	
4	Відображено дохід (виручку) від продажу об'єкта ОЗ		377	712	37	74	84 000	
5	Відображено суму податкового зобов'язання з ПДВ	Податкова накладна	712	641	74	64	14 000	
6	Одержано грошові кошти за реалізований об'єкт ОЗ	Банківська виписка	311	377	31	68	84 000	
7	У кінці звітного періоду списано на фінансові результати:	Бухгалтерська довідка						
	– втрати від зменшення корисності активу		793	972	79	96	90 000	
	– дохід від реалізації ОЗ		712	791	74	79	70 000	
	– собівартість реалізації		791	943	79	96	70 000	

Отже, якщо підприємство визнає збитки від зменшення корисності об'єкта ОЗ і відкоригує балансову вартість до ціни його реалізації, то не потрібно буде додатково нараховувати податкові

зобов'язання з ПДВ. Проте в разі вибору цього способу варто взяти до уваги, що тестувати активи на зменшення корисності можна лише на дату річного балансу.

Катерина ЧУЧАЛІНА, податковий адвокат

ПАЛЬНЕ-2019: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПОРАДИ ЩОДО ЇХ РОЗВ'ЯЗАННЯ

Із цієї статті ви дізнаєтеся: які проблеми виникають у сільгоспвиробників напередодні набуття чинності законодавчих норм про ліцензування діяльності, пов'язаної із паливом, реєстрацію акцизних складів (далі – АС) та як уберегтися від штрафів.

За цією темою див. також «БАЛАНС-АГРО», 2019, № 14–15, с. 42; № 17–18, с. 47.

Ця стаття буде корисною для тих суб'єктів господарювання (далі – СГ), які реалізують та/або зберігають пальне, але в яких вже виникли запитання про організацію обігу пального

з 01.07.19 р. У ній, зокрема, будуть розглянуті питання, які станом на дату підписання номеру до друку не вирішені виконавчою гілкою влади і можуть спричинити певні незручності СГ.

Якщо ліцензію на пальне не видають

Однією з найпоширеніших проблем на сьогодні є така: «Орган ДФС не видає ліцензію, кажуть, щоб приходили в кінці травня – червня».

У такому разі передусім **радімо зафіксувати факт** подання вами до органу ДФС документів для отримання ліцензії (тієї, що вам необхідна). Такими є **заява та додатки** до неї (див. ст. 15 Закону від 19.12.95 р. № 481/95-ВР «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та пального» в редакції від 01.07.19 р., далі – Закон № 481).

Заяву довільної форми **у паперовому вигляді** можна **віднести самостійно у двох екземплярах** до канцелярії відповідного органу ДФС. Тоді відмітка про прийняття документа свідчатиме про те, що ви завчасно зверталися за отриманням ліцензії. Крім того, можна відправити такі документи поштою (зокрема, у разі якщо канцелярія відмовить у їх прийнятті) рекомендованим листом з описом вкладення (правила Укрпошти постійно змінюються, тож подбайте про наявність опису).

Зверніть увагу! Зміни стосовно віднесення пального до об'єктів, на реалізацію (зберігання) яких потрібна ліцензія, набудуть чинності лише з 01.07.19 р. Тому будь-які штрафи за те, що ліцензію не отримано до цієї дати, є неправомірними. Поки що невідомо, як до розв'язання цього питання поставиться судова практика, але шанси оскаржити штраф високі.

Отже, **подавати заяву довільної форми та додатки до неї у паперовому вигляді** в період, коли зміни в законодавстві ще не почали діяти, необов'язково, однак це **допоможе СГ підтвердити той факт, що вони намагалися отримати ліцензію** завчасно, але цього не було зроблено **з вини держорганів**, а не платника податків. Надалі це може стати доказом у суді в разі виникнення спірної ситуації.

Якщо не вдається зареєструвати АС

Ця проблема насамперед стосується **пересувних АС**. Неможливість зареєструвати такий АС пов'язана з тим, що **немає затвердженого порядку реєстрації АС**.

Тут слід звернути увагу на п. 128¹.2 Податкового кодексу (далі – ПК), згідно з яким штраф накладається за відсутність **із вини платника акцизного податку** реєстрації АС у системі електронного адміністрування реалізації пального (далі – СЕАРП) розпорядником АС.

Отже, якщо СГ зможе довести, що намагався зареєструвати АС, але порядок такої реєстрації не був затверджений тощо, застосування до нього штрафу буде протиправним.

Також відповідно до п. 22 підрозд. 5 розд. XX ПК **платники податку зобов'язані з 01.05.19 р. до 01.06.19 р.** зареєструвати в СЕАРП усі АС, розпорядниками яких вони будуть станом на 01.07.19 р.

Майте на увазі! Указані строки поширюються на платників акцизного податку, які вже працюють з АС.

Водночас СГ, які **відповідатимуть** визначенню платників акцизного податку з 01.07.19 р., повинні до цієї дати зареєструватися платниками податку та зареєструвати в СЕАРП усі АС, розпорядниками яких вони будуть станом на 01.07.19 р. Ця норма поширюється як на новостворених СГ, так і на тих, хто тепер зберігає пальне у резервуарах загальним обсягом більше 200 м³ (а для єдинників четвертої групи – якщо вони отримують на свої склади більше 10 000 м³ протягом року), але які наразі не є платниками акцизного податку.

Наприклад, станом на 15.05.19 р. СГ має у власності на одній території резервуари (бочки) загальною місткістю 201 м³ і використовує пальне для власних потреб. Тоді йому необхідно зареєструвати АС до 01.07.19 р. А СГ, який має резервуари ємністю 150 м³, планує отримати протягом

року пального на такий склад в обсягах 400 м³ та не збирається збільшувати ємності (придбавати або орендувати нові бочки), з 01.07.19 р. реєструвати АС не зобов'язаний.

Утім роз'яснень щодо порядку реєстрації АС (у т. ч. пересувного) поки що немає. Тому **доцільно** до 01.06.19 р. або 01.07.19 р. подати/надіслати до органу ДФС **заяву довільної форми** на реєстрацію своїх АС. У заяві варто перелічити всі склади та транспорт, які підпадатимуть під визначення АС (у т. ч. пересувні).

Важливо! І хоча подання такої заяви у паперовому вигляді наразі не передбачено законодавством, наявність відміток про її прийняття органом ДФС або відмітки Укрпошти доводитимуть те, що СГ намагався вчасно зареєструвати АС, але не зробив цього з вини державних органів. Це свого роду перестраховування.

 Сільгоспвиробник у своїй діяльності використовує газонокосарку та придбаває для її заправки пальне. Чи треба йому реєструвати АС у СЕАРП?

Якщо СГ має резервуари для пального обсягами не більше 200 м³ (за умови отримання протягом року не більше 1 000 м³ пального, а **для єдинників четвертої групи** обсяги складів не важливі, головне – не отримати більше 10 000 м³ на склад протягом року), то такий **склад не визнається акцизним**, тому заправки газонокосарок та/або генераторів не стануть проблемою.

Водночас **рекомендуємо** взяти до уваги

пп. 14.1.212 ПК, де вказано, що не вважаються реалізацією пального операції з фізичної передачі (відпуску, відвантаження) пального на митній території України в разі використання пального, з якого сплачено акцизний податок, виключно для потреб власного споживання чи промислової переробки СГ, які **не є розпорядниками АС**.

З наведеного можна дійти висновку, що коли СГ придбаває пальне на АЗС, яка має ліцензію, і з такого пального уже сплачено акцизний податок, то навіть злив пального в каністру для потреб косарки (генератора) не потребує спеціальних дозволів (зокрема, визнання такої каністри АС). Водночас обережним платникам податків ми б порадили для підстраховки надіслати запит до органу ДФС щодо надання індивідуальної податкової консультації.

 Виробниче підприємство має 10 автомобілів, пальне в їхніх баках і на складі в бочці обсягом 500 л для власних потреб. Чи підпадає склад СГ під визначення АС?

Якщо пальне, яке купляє СГ, обмежується лише паливом у баках автомобілів та приблизно 500 л у бочці, такий СГ **не повинен реєструвати АС**. Адже 500 л дорівнюють лише 0,5 м³, що в 400 разів менше того, що дозволяє ПК. А пального в баках автомобілів, **отримане** не з АС, а **напрямую з АЗС, не підпадає під реєстрацію АС**.

Такому СГ слід отримати на склад (до бочки) пального не більше 1 000 м³ (для єдинника четвертої групи – не більше 10 000 м³) протягом календарного року, і тоді проблем не має бути. Однак **отримати ліцензію** на зберігання пального йому **все одно доведеться**.

ВИСНОВКИ

Питань про ліцензування діяльності, пов'язаної з паливом, та реєстрацію АС чимало. Тож у незрозумілих ситуаціях рекомендуємо надсилати запити до органів ДФС (це принаймні забезпечить вас від штрафів) щодо надання ІПК.

Також бажано надіслати або подати в паперовому вигляді до органу ДФС будь-які заяви, навіть ті, форми яких остаточно ще не затверджено. І хоча подання заяв і документів на паперовому носії наразі законодавством не передбачено, наявність відміток про їх прийняття органом ДФС або відмітки Укрпошти доведе, що СГ намагався вчасно зареєструвати АС, отримати ліцензію, але не зробив цього з вини держорганів. Це свого роду перестраховка.